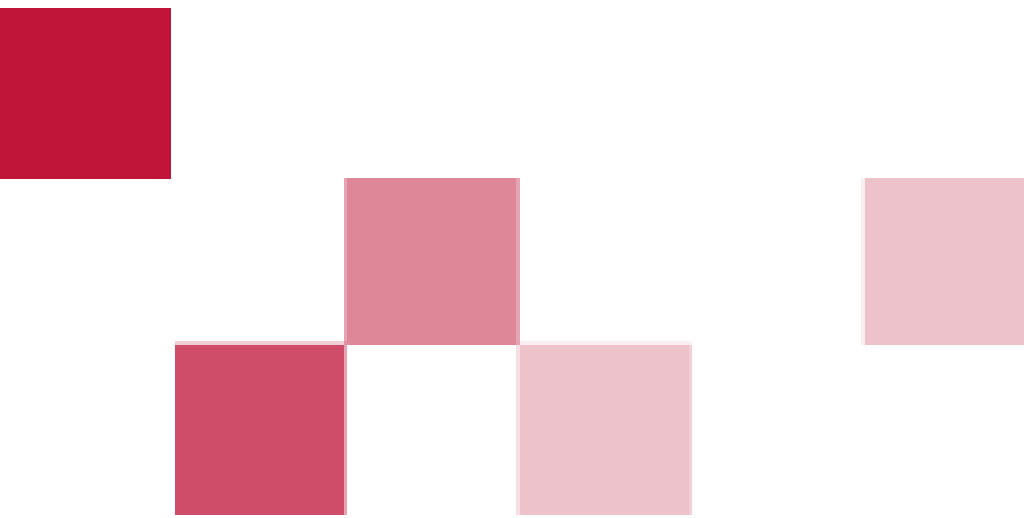

Enquesta de Relacions Veïnals i Convivència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, 2022

Informe de resultats sintètics

Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona

Març 2023

Equip de recerca: Marta Murrià, Cristina Sobrino i Jose Maria López-Riba.

Tècnics de suport: Elisabet Queralt, Núria Ruiz, Jorge Cátedra.

Bellaterra, Març 2023.

Índex

1. L'Enquesta de Relacions Veïnals i Convivència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (ECAMB)	4
2. Resum de resultats destacats	5
3. Resultats per àmbits d'anàlisi	6
3.1. Conviure als edificis	6
3.2. Conviure als barris	15
3.3. Solitud i aïllament relacional.....	20
3.4. Discriminació.....	24
4. Fitxa tècnica.....	33

1. L'Enquesta de Relacions Veïnals i Convivència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (ECAMB)

L'Enquesta de Relacions Veïnals i Convivència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (ECAMB) és una operació estadística que té com a objectiu recollir informació sobre l'estat de les relacions veïnals i de la convivència als barris metropolitans. Des de l'any 2018 es realitza amb una periodicitat biennal, després d'una primera enquesta pilot realitzada l'any 2017. L'ECAMB aporta informació sobre la sociabilitat veïnal als edificis, la convivència als barris i els límits d'aquesta convivència expressats en les situacions d'aïllament i de solitud relacional i en els processos de discriminació.

Aquest informe presenta de manera sintètica els principals resultats de l'ECAMB 2022 per als àmbits d'anàlisi següents:

- Convivència als edificis
- Convivència als barris
- Solitud i aïllament relacional
- Discriminació

Aquests àmbits s'analitzaran de forma més profunda i amb totes les dades provinents de l'ECAMB en posteriors informes temàtics.

2. Resum de resultats destacats

- Conviure als edificis: els conflictes en la convivència veïnal a les escales són un fet poc freqüent als edificis de l'àrea metropolitana. Només un 16 % de la població metropolitana afirma haver tingut un conflicte amb els seus veïns i veïnes en el darrer any. Tot i això, aquest percentatge ha crescut respecte a les edicions anteriors de l'ECAMB. La principal causa dels conflictes de convivència a les escales són els sorolls.
- Conviure als barris: els principals problemes que limiten la convivència als barris són la circulació de vehicles i l'estat dels espais públics: un 48,6 % de la població metropolitana creu que la circulació de vehicles és un problema per a la convivència als barris, i un 46,5 % així ho pensa sobre la brutícia o el mal estat dels espais públics. Destaca també que aproximadament 1 de cada 4 persones opina que la manca d'espais per passejar, trobar-se o passar l'estona és un problema de convivència als barris.
- Solitud i aïllament relacional: en el darrer any, fins un 12,6 % de la població metropolitana ha sentit molt sovint que li falta companyia, un 11,1 % s'ha sentit sol o sola molt sovint, un 11% ha sentit molt sovint que no podia comptar amb els altres i un 7,2 % s'ha sentit aïllat/da o exclòs/a molt sovint.
- Discriminació: aproximadament 1 de cada 3 persones de la població metropolitana s'ha sentit discriminada o rebutjada per algun motiu durant el darrer any. Els principals eixos de discriminació són el fet de ser dona, la llengua i les idees polítiques. Aproximadament un 25 % de les persones no comuniquen l'episodi en el qual es van sentir discriminats, principalment per la normalització d'aquestes conductes.

3. Resultats per àmbits d'anàlisi

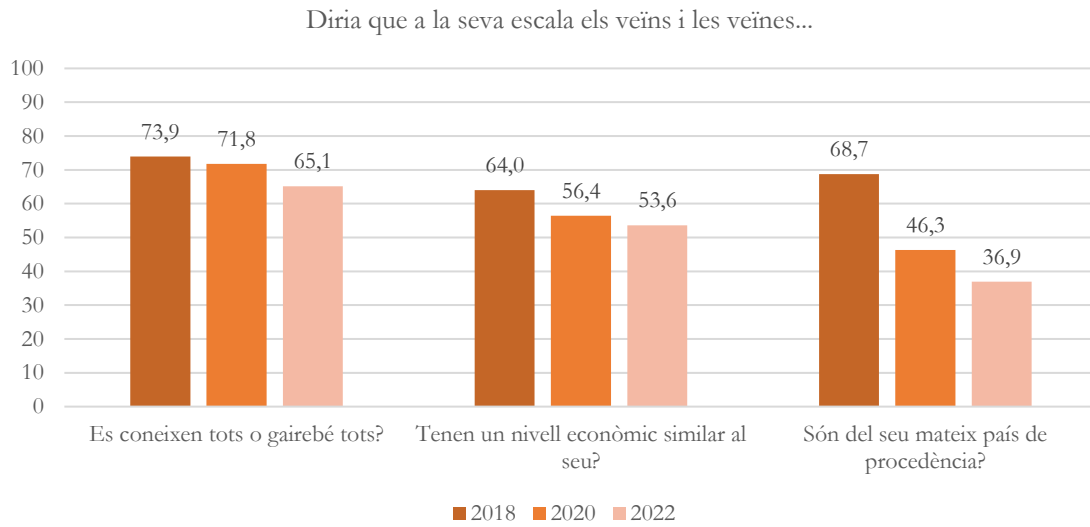
3.1. Conviure als edificis

L'ECAMB comença amb un mòdul on es fan una sèrie de preguntes sobre la convivència a les escales dels edificis de l'àrea metropolitana. En primer lloc, es mesura la percepció de les persones entrevistades sobre el grau de coneixement entre els veïns i les veïnes de l'escala i el grau d'homogeneïtat en quant al nivell econòmic i el país d'origen.

A l'any 2022, un 65,1 % de la població metropolitana opina que a la seva escala es coneixen tots o gairebé tots. El grau de coneixement ha disminuït respecte les edicions de 2020 (71,8 %) i 2018 (73,9 %). La percepció sobre els veïns i veïnes varia en funció de diferents aspectes. En quant al municipi de residència, a mesura que la ciutat on es viu té menys habitants, el grau de coneixement dels veïns i veïnes de l'escala és major. Entre Barcelona (58%) i les ciutats petites (77,8 %) la diferència és pronunciada. El grau de coneixement també varia en funció de les característiques sociodemogràfiques de les persones entrevistades, especialment segons l'origen de la població. Un 68,3 % de les persones nascudes a Espanya afirma que a la seva escala es coneixen tots o gairebé tots, mentre que entre les persones nascudes a l'estranger aquesta proporció disminueix fins al 56 %.

Pel que fa a la percepció sobre l'homogeneïtat o heterogeneïtat respecte al nivell econòmic dels veïns i veïnes d'escala, una mica més de la meitat de la població metropolitana (53,6 %) percep que el veïnat té un nivell econòmic similar al seu. La percepció sobre la diversitat incrementa respecte les edicions anteriors, sobretot en quant a la diversitat d'origen: el 2022 un 36,9 % de les persones entrevistades opina que els seus veïns i veïnes han nascut al mateix país d'origen, quan el 2020 aquesta proporció era del 46,3 % i el 2018 del 68,7 %. Pel que fa a la percepció sobre l'homogeneïtat en el nivell de renda i l'origen, destaca la major percepció d'homogeneïtat econòmica i, sobretot d'origen, entre les persones que viuen a les ciutats petites i les persones que han nascut a Espanya. En canvi, la percepció d'heterogeneïtat és major entre la població de les ciutats grans i la que ha nascut a l'estranger.

Gràfic 1. Evolució de la percepció sobre els veïns i veïnes escala (grau de coneixement, similitud en el nivell econòmic i similitud en el país d'origen). ECAMB 2018-2022, àrea metropolitana de Barcelona.

El gràfic mostra el percentatge de persones que van contestar que sí a aquesta pregunta. A l'edició de 2018 els ítems d'aquesta pregunta es mesuraven en una escala de 0 - 10 que representava el grau d'acord, el percentatge representa aquelles persones que van contestar entre 6 i 10.

Taula 1. Percepció sobre els veïns i veïnes escala (grau de coneixement, similitud en el nivell econòmic i similitud en el país d'origen) segons grandària del municipi i característiques sociodemogràfiques. Àrea metropolitana de Barcelona, 2022.

	Es coneixen tots o gairebé tots?	Tenen un nivell econòmic similar al seu?	Són del seu mateix país de procedència?
Grandària municipal¹			
Barcelona	58,0	50,7	32,6
Ciutats grans	69,3	54,4	31,9
Ciutats intermèdies	74,2	57,5	44,8
Ciutats petites	77,8	60,2	52,8
Sexe			
Home	66,1	55,7	39,8
Dona	64,1	51,8	34,3
País naixement			
Espanya	68,3	57,2	49,0
Estranger	56,0	43,4	2,6
Grup d'edat			
16-29	65,3	58,2	34,6
30-44	62,3	48,4	29,6
45-64	68,4	55,6	41,9
65-74	60,7	52,4	43,1
75 i més	65,4	53,9	37,5
Total àrea metropolitana de Barcelona			
2022	65,1	53,6	36,9

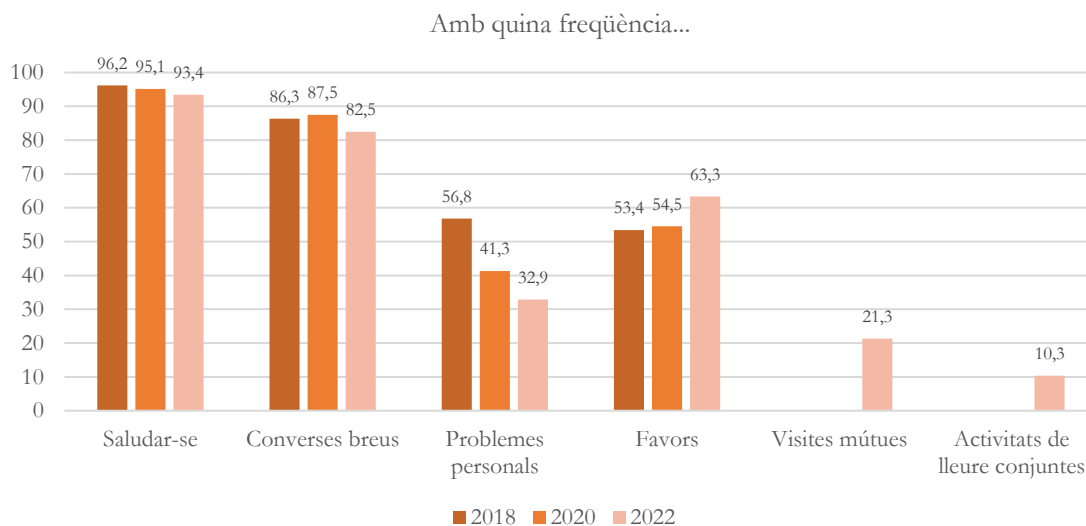
La taula mostra el percentatge de persones que van contestar que sí a aquesta pregunta segons ítem i categoria.

Una altra qüestió que s'aborda en aquest mòdul és la que es refereix a les interaccions socials entre el veïnat d'escala. El Gràfic 2 i la Taula 2 mostren com les relacions veïnals s'articulen principalment a partir de pautes de cortesia, mentre que les activitats que requereixen un grau més alt d'intimitat són realitzades amb menys freqüència. Al gràfic es pot veure com en les diferents edicions el percentatge de veïns i veïnes que es veuen i es saluden amb freqüència supera el 90 % (tot i que ha anat disminuint lleugerament en cada edició). El percentatge de veïns i veïnes que mantenen converses breus sovint o molt sovint supera el 80 % en les tres edicions, amb diferències no gaire marcades, tot i certa reducció l'any 2022. Sí que s'observa

¹ Les ciutats grans són aquelles que tenen de 100.000 a 500.000 habitants, les ciutats intermèdies aquelles amb 50.000 a 100.000 habitants i les petites les de menys de 50.000 habitants.

una reducció considerable, en canvi, del percentatge de veïns i veïnes que parlen de problemes personals entre ells i elles amb de manera freqüent (l'any 2018 aquest percentatge superava el 50 % i en l'última edició està al voltant del 30 %). Per contra, augmenta el percentatge de persones que sovint o molt sovint demanen o fan favors als seus veïns i veïnes. Anar a casa d'un veí o veïna o que vinguin a la pròpia llar i les activitats conjuntes són formes d'interacció veïnal molt menys freqüents.

Gràfic 2. Evolució del tipus de relacions veïnals (salutacions, converses, parlar de problemes personals, fer i rebre favors, visites mútues a la llar i activitats de lleure conjuntes). ECAMB 2018-2022, àrea metropolitana de Barcelona.

Percentatge de persones que contesta “A vegades” o “Sovint”. Mentre que a l'última edició no s'especifica el lapse temporal, al 2020 s'especificava “abans del confinament” i al 2018 “en els darrers 30 dies”.

Independentment de les característiques del municipi o les demogràfiques, la gran majoria de veïns i veïnes (valors entorn el 90 %), es veuen i es saluden de forma freqüent. La cordialitat és així una característica comuna en les relacions de veïnatge a l'àrea metropolitana. Les altres formes d'interacció social varien en funció del lloc de residència i, sobretot, de l'edat i l'origen de les persones entrevistades. La població jove i la d'origen estranger és que la que tendeix a tenir una menor interacció social amb el veïnat, en les seves diferents formes, així com les persones que viuen en ciutats més grans.

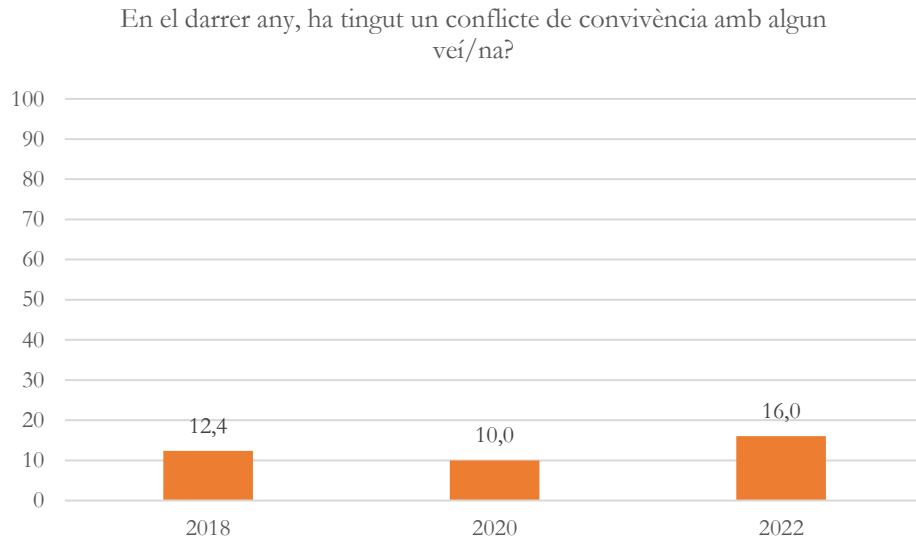
Taula 2. Tipus de relacions veïnals (salutacions, converses, parlar de problemes personals, fer i rebre favors, visites mútues a la llar i activitats de lleure conjuntes) segons grandària del municipi i característiques sociodemogràfiques. Àrea metropolitana de Barcelona, 2022.

	Saludar-se	Converses breus	Problemes personals	Favors	Visites mútues	Activitats de lleure
Grandària municipal						
Barcelona	92,8	81,6	32,1	61,0	20,1	9,3
Ciutats grans	92,5	92,2	34,7	62,6	23,1	10,2
Ciutats intermèdies	95,5	86,9	34,7	70,4	24,0	13,1
Ciutats petites	94,6	82,3	31,9	65,8	20,9	11,3
Sexe						
Home	93,5	82,0	32,1	63,4	21,4	11,5
Dona	93,3	83,1	33,7	63,2	21,2	9,2
País naixement						
Espanya	95,3	87,3	36,5	67,9	24,2	10,4
Estranger	87,9	69,0	22,8	50,3	13,1	10,0
Grup d'edat						
16-29	93,2	69,9	16,0	52,8	13,7	6,3
30-44	91,8	82,1	28,7	63,3	18,2	11,0
45-64	94,0	86,0	39,8	68,7	22,8	11,7
65-74	95,5	91,1	37,8	63,0	27,5	10,2
75 i més	93,6	86,2	45,4	64,8	30,5	10,9
Total àrea metropolitana de Barcelona						
2022	93,4	82,5	32,9	63,3	21,3	10,3

Percentatge de persones que contesta "A vegades" o "Sovint".

Els conflictes en la convivència són una altra forma que prenen les interaccions socials a les escales de veïns i veïnes. A l'ECAMB es pregunta a les persones enquestades si han tingut algun conflicte en la convivència veïnal en el darrer any. Els resultats mostren que els conflictes en la convivència als edificis no són un fenomen extens. Tanmateix, en aquesta última edició un 16 % de la població metropolitana manifesta haver tingut un conflicte amb els seus veïns/es, un percentatge major que a les anteriors edicions.

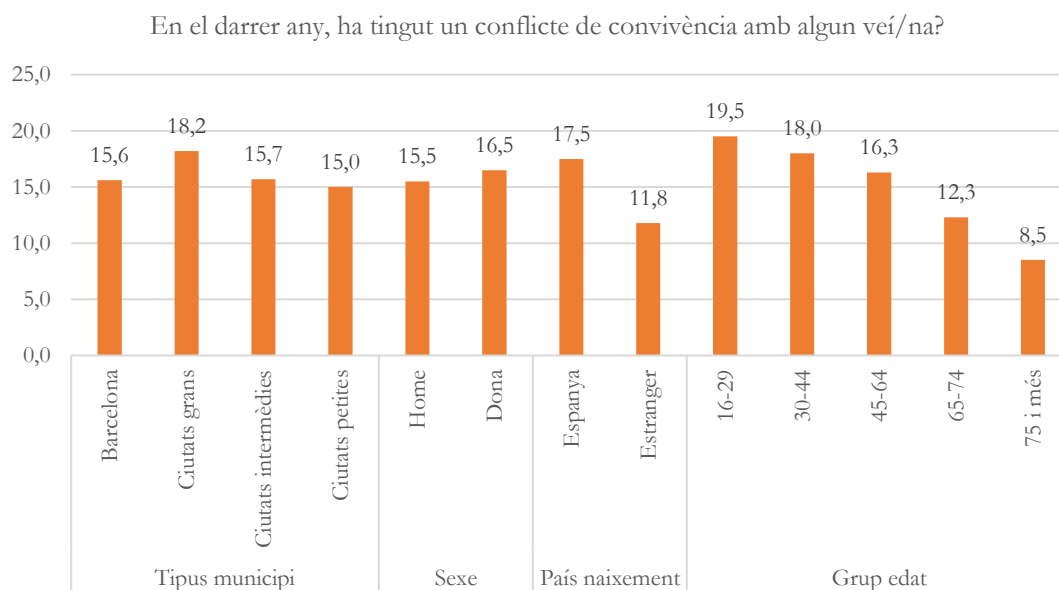
Gràfic 3. Evolució dels conflictes en la convivència dels edificis. ECAMB 2018-2022, àrea metropolitana de Barcelona.

El gràfic mostra el percentatge de persones que van contestar que sí a aquesta pregunta.

Si atenem als resultats en funció de la grandària del municipi, es pot observar que tot i no haver-hi diferències destacades, els conflictes veïnals semblen més freqüents a les ciutats grans. En quant a les variacions en funció de les característiques sociodemogràfiques: no hi ha diferències destacables entre homes i dones; les persones nascudes a l'estranger presenten un nivell de conflictivitat veïnal marcadament menor que les nascudes a Espanya; i el grau de conflictivitat disminueix a mesura que augmenta l'edat.

Gràfic 4. Conflictes en la convivència dels edificis segons grandària del municipi i característiques sociodemogràfiques. Àrea metropolitana de Barcelona, ECAMB, 2022.

El gràfic mostra el percentatge de persones que van contestar que sí a aquesta pregunta segons tipus de municipi i característiques sociodemogràfiques.

Pel que fa als motius que originen els conflictes, com mostra el Gràfic 5, el motiu principal són els sorolls, amb molta diferència de la resta: més de 4 de cada 10 conflictes tenen el seu origen en el soroll. Segueixen la brutícia i falta de cura (15 %) i les discussions, insults i baralles (14 %). El soroll és el motiu principal de conflicte, independentment del tipus de municipi i de les característiques demogràfiques de les persones.

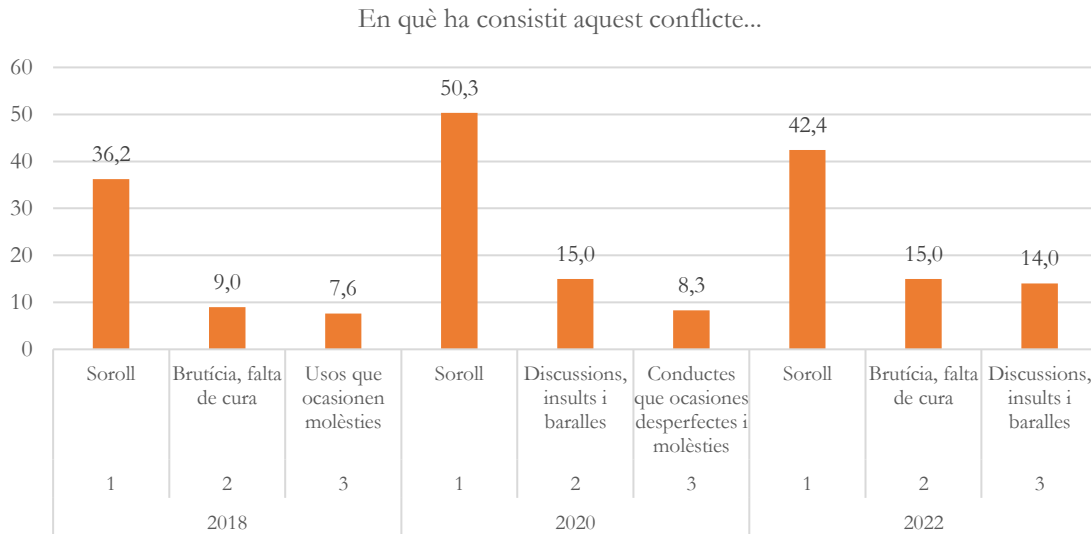
Gràfic 5. Motius que originen els conflictes en la convivència veïnal. Àrea metropolitana de Barcelona, ECAMB 2022.

El Gràfic 6 mostra l'evolució dels tres principals motius que originen els conflictes en la convivència veïnal en les diferents edicions de l'ECAMB. Tot i que les categories no són estrictament comparables², els sorolls han estat la principal causa de conflicte en totes les edicions de l'enquesta. El segon i tercer motiu solen estar relacionats amb la brutícia, la manca de cura o conductes que generen desperfectes i molèsties. Les discussions o baralles també apareixen entre els motius més citats en les edicions de 2020 i 2022.

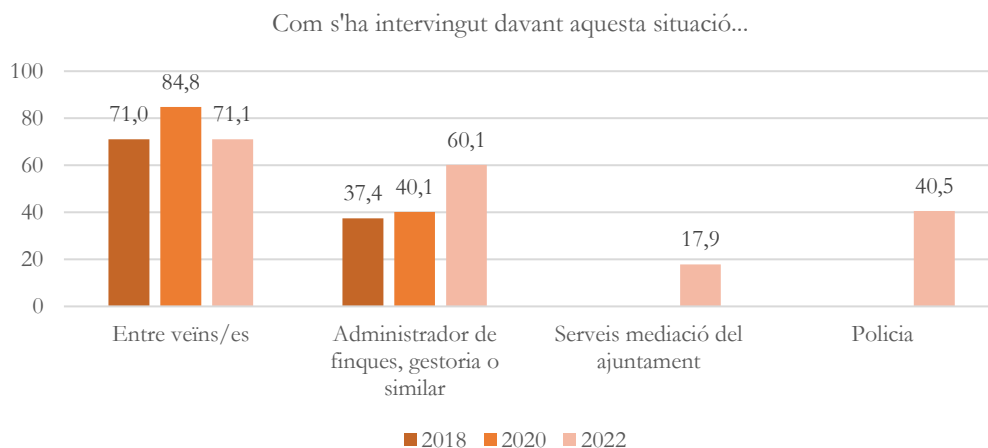
² Cal tenir en compte que les categories de resposta són diferents en cada edició perquè provenen de la codificació a partir de respostes lliures de les persones entrevistades.

Gràfic 6. Evolució dels principals motius que originen els conflictes en la convivència veïnal. ECAMB, 2018-2022, àrea metropolitana de Barcelona.

La forma en què s'intervé davant el sorgiment d'un conflicte en la convivència també ens informa sobre les relacions i interaccions veïnals. Tal com mostren la Taula 3 i el Gràfic 7, en general els conflictes als edificis solen resoldre's directament entre els veïns i veïnes (és així en un 71,1 % dels casos). Tot i això, aquesta proporció ha disminuït considerablement des de l'edició de 2020, i s'arriba a valors similars als de l'edició de 2018. La següent forma de resolució de conflictes més utilitzada (en el 60,1 % dels casos) és mitjançant la intervenció de l'administrador de la finca, la gestoria o figura similar. Aquesta forma de resoldre els conflictes veïnals ha augmentat de forma marcada respecte a les anteriors edicions. En tercer lloc, entorn a 4 de cada 10 casos es va acudir a la policia per tal de resoldre el conflicte.

Gràfic 7. Evolució del tipus d'intervenció davant el conflicte. ECAMB, 2018-2022, àrea metropolitana de Barcelona.

Per al 2020 s'afegia el % que responen sí a "els veïns/es amb qui ha hagut el conflicte" i "la comunitat de veïns/es".

La intervenció davant el conflicte varia principalment en funció de la grandària del municipi, el país de naixement i l'edat. Pel que fa a la resolució entre veïns/es, en general, a mesura que el municipi és més petit, més casos es resolen entre els propis veïns. La diferència també és significativa entre les persones que han nascut a Espanya (74,3 %) i les que han nascut a l'estranger (57,5 %). Pel que fa a la utilització de la figura de l'administrador de finques, gestoria o similar, en les ciutats grans i intermèdies s'acudeix menys que a Barcelona o, sobretot, a les ciutats petites. També destaca que les persones que han nascut a l'estranger o les persones més joves acudeixin menys a aquest tipus de figura per resoldre el conflicte. En menys de 2 de cada 10 casos s'utilitzen els serveis de mediació dels consistoris. Aquests, són més usats en ciutats petites i entre persones de 65 o més anys. Per últim, a l'hora de trucar a la policia per tal d'intervenir en un conflicte de convivència els menors percentatges els trobem en les ciutats intermèdies i en els grups d'edat de joves i de 30 a 44 anys.

Taula 3. Tipus d'intervenció davant el conflicte (entre veïns/es, administrador de finques, gestoria o similar, servei de mediació de l'ajuntament, policia) segons grandària del municipi i característiques sociodemogràfiques. Àrea metropolitana de Barcelona, ECAMB 2022.

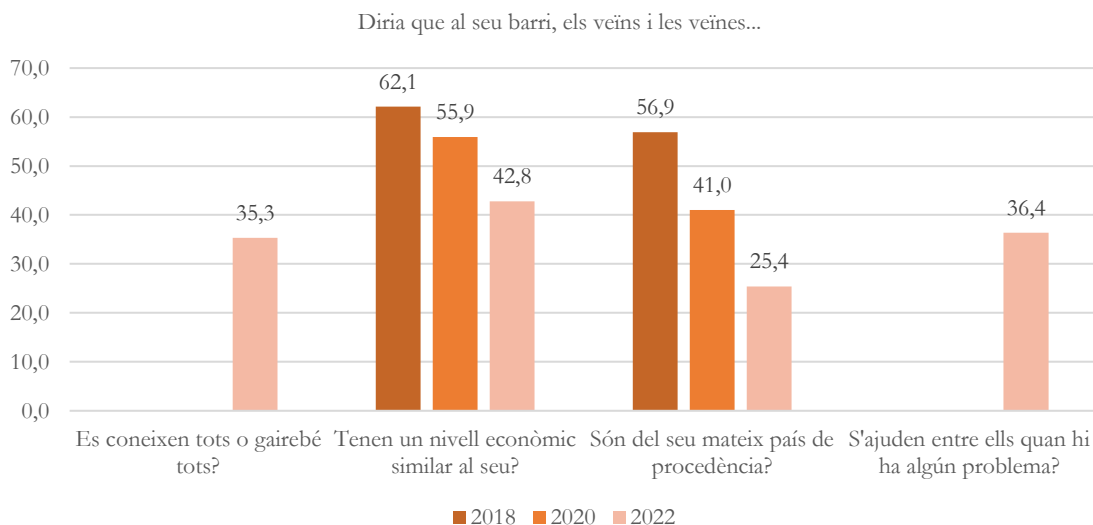
	Entre veïns/es	Administrador de finques, gestoria o similar	Serveis mediació de l'ajuntament	Policia
Grandària municipal				
Barcelona	68,1	60,9	13,9	40,6
Ciutats grans	71,8	56,5	20,9	39,7
Ciutats intermèdies	76,2	56,8	20,9	35,9
Ciutats petites	76,6	66,1	26,2	46,5
Sexe				
Home	72,2	58,4	18,2	40,6
Dona	70,1	61,4	17,7	40,4
País naixement				
Espanya	74,3	63,3	19,7	40,6
Estranger	57,5	46,5	10,2	40,1
Grup d'edat				
16-29	70,6	49,3	14,1	37,5
30-44	76,3	59,3	18,7	35,4
45-64	70,7	63,9	16,2	43,7
65-74	61,5	79,7	28,7	52,8
75 i més	62,1	55,1	22,6	42,2
Total àrea metropolitana de Barcelona				
2022	71,1	60,1	17,9	40,5

La taula mostra el percentatge de persones que van contestar que sí a aquesta pregunta segons ítem i categoria.

3.2. Conviure als barris

A banda de mesurar les relacions de veïnatge als edificis, l'ECAMB també aporta informació sobre la convivència als barris. En primer lloc, es pregunta sobre diferents qüestions relatives a les percepcions sobre els veïns i veïnes del barri. Quan ens movem des de l'escala de veïns i veïnes cap al barri, les percepcions sobre alguns aspectes varien. La percepció que veïns i veïnes es coneixen tots o gairebé tots, disminueix des del 65,1% referent a les escales fins al 35,3 % en referència al barri. La percepció d'homogeneïtat de renda i origen, també és menor. El 52,8 % afirma que les persones del barri tenen un nivell econòmic similar al seu i una proporció molt menor (25,4 %) que són del mateix país d'origen. En ambdós casos, la percepció d'homogeneïtat disminueix considerablement respecte les edicions anteriors. L'ECAMB 2022 afegeix una pregunta sobre si es creu que els veïns i veïnes del barri s'ajudarien en cas de necessitat. Un 36,4 % de la població metropolitana opina que sí.

Gràfic 8. Evolució de les percepcions sobre veïns i veïnes del barri (grau de coneixement, nivell econòmic, país de procedència i ajuda en cas de problema). ECAMB, 2018-2022 àrea metropolitana de Barcelona.

El gràfic mostra el percentatge de persones que van contestar que sí a aquesta pregunta segons ítem. A l'edició de 2018 els ítems d'aquesta pregunta es mesuraven en una escala de 0 - 10 que representava el grau d'acord. El percentatge representa aquelles persones que van contestar entre 6 i 10.

Els resultats varien en funció de les característiques del municipi i de les persones entrevistades, tal i com mostra la Taula 4. Mentre que a les ciutats petites el grau de coneixement dels veïns i veïnes arriba fins al 50,9% a les ciutats grans i Barcelona baixa fins al 37,6 % i 28,1 % respectivament. La percepció d'homogeneïtat del nivell econòmic varia també en funció de la grandària del municipi, arribant fins al voltant del 50 % als municipis petits i intermedis, així com la de l'homogeneïtat d'origen: als municipis més petits hi ha una major percepció que els veïns i veïnes del barri són del mateix país de procedència. I a mesura que disminueix la grandària del municipi, augmenta la percepció d'ajuda mútua en cas de problemes.

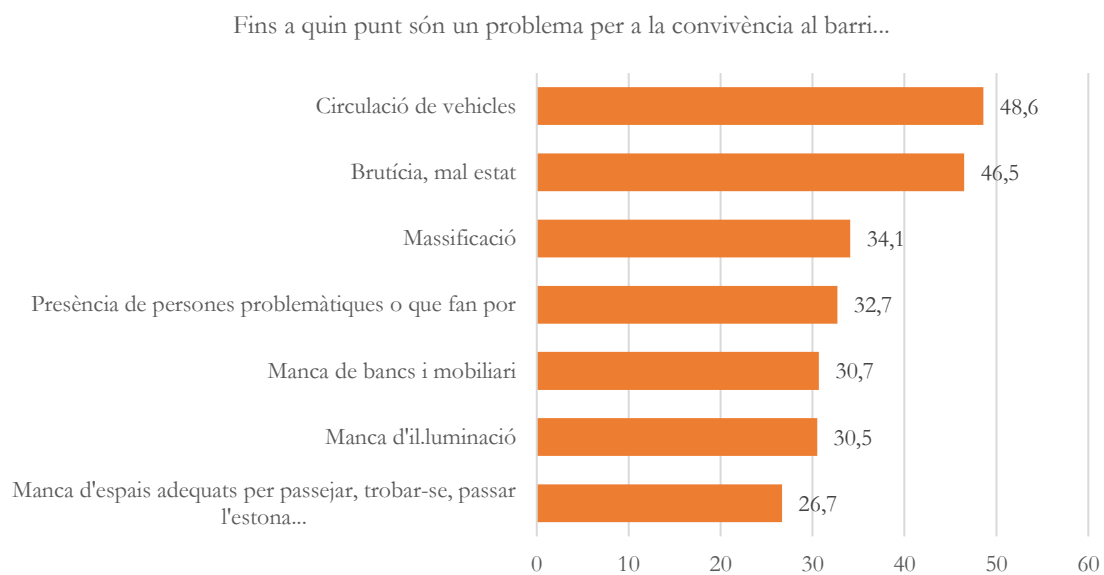
D'acord amb les característiques sociodemogràfiques, les respostes al grau de coneixença entre veïns i veïnes no canvien significativament. Sí que hi ha majors diferències en torn a la percepció del nivell econòmic que varia segons el país de naixement. Només un 38,7 % de les persones nascudes a l'estranger creuen que els seus veïns i veïnes del barri tenen un nivell econòmic similar, i d'acord amb l'edat, aquesta sembla relacionar-s'hi negativament (les persones més joves tendeixen a veure els veïns i veïnes més similars en aquest sentit). Respecte a la percepció de si el veïnatge va néixer en el mateix país, aquesta proporció varia de forma accentuada en funció del país de naixement. Només un 3,1 % de les persones nascudes a l'estranger pensa que els seus veïns del barri van néixer al seu mateix país. En quant a si les persones creuen que els veïns i veïnes del barri s'ajudarien en cas de necessitat, tot i que les diferències no són gaire pronunciades, la percepció d'ajuda mútua és major per les persones nascudes a l'estranger i els joves.

Taula 4. Percepcions sobre veïns i veïnes del barri (grau de coneixement, nivell econòmic, país de procedència i ajuda en cas de problema) segons grandària del municipi i característiques sociodemogràfiques. Àrea metropolitana de Barcelona, 2022.

	Es coneixen tots o gairebé tots?	Tenen un nivell econòmic similar al seu?	Són del seu mateix país de procedència?	S'ajuden entre ells quan hi ha algun problema?
Grandària municipal				
Barcelona	28,1	40,0	21,4	33,3
Ciutats grans	37,6	40,7	21,1	35,2
Ciutats intermèdies	40,2	48,6	30,9	38,0
Ciutats petites	50,9	48,7	38,0	46,4
Sexe				
Home	33,0	44,0	26,7	36,4
Dona	37,5	41,8	24,2	36,4
País naixement				
Espanya	34,7	44,2	32,9	35,4
Estranger	37,3	38,7	3,1	39,5
Grup d'edat				
16-29	36,3	47,2	24,2	38,5
30-44	35,4	41,2	20,1	36,2
45-64	35,7	42,3	26,3	36,4
65-74	32,6	44,7	31,1	32,6
75 i més	35,3	39,5	31,0	37,5
Total àrea metropolitana de Barcelona				
2022	35,3	42,8	25,4	36,4

Les possibilitats d'establir relacions socials als barris es poden veure limitades per diferents factors que dificulten que els seus espais acullin la vida social. És per aquest motiu que en l'edició 2022 de l'enquesta es pregunta fins a quin punt un seguit de situacions constitueixen un problema per a la convivència al barri. Dels temes preguntats, en general, la circulació de vehicles (48,6 %) i la brutícia i el mal estat de conservació dels espais (46,5 %) són les situacions que més persones refereixen com a problemes per a la convivència al barri, arribant fins a quasi la meitat dels entrevistats i entrevistades. De la resta de ítems, aproximadament un terç de la població metropolitana considera que són un problema per a la convivència al barri la massificació (34,1 %), la presència de persones problemàtiques o que fan por (32,7 %), la manca de bancs i mobiliari (30,7 %) i la manca d'il·luminació (30,5 %). Per últim, cal destacar que aproximadament 1 de cada 4 persones creu que la manca d'espais per a la vida social representa un problema per a la convivència al barri (26,7 %).

Gràfic 9. Percepció de problemes per a la convivència al barri. Àrea metropolitana de Barcelona, 2022.

Si analitzem cada un dels problemes segons grandària del municipi, com mostra la Taula 5, podem veure que les problemàtiques anteriorment esmentades ho són en major mesura per als i les residents de Barcelona i de ciutats grans. Per exemple, mentre que la massificació és un problema de convivència per al 20,6 % de les persones residents de ciutats petites aquest percentatge augmenta fins al 41,3 % en el cas de les ciutats grans i fins al 38,5 % en el cas de Barcelona. Pel que fa a les característiques sociodemogràfiques, les majors diferències les trobem entre persones nascudes a Espanya i a l'estranger respecte a considerar la brutícia o mal estat de conservació i la manca d'il·luminació com a problemàtica per a la convivència al barri. Un 37% dels residents nascuts a l'estranger consideren que la brutícia o mal estat dels espais és un problema, mentre que aquest percentatge és del 49,6% per a les persones nascudes a Espanya. La manca d'il·luminació representa un problema per al 32,5% de les persones nascudes a Espanya mentre que per a les persones nascudes a l'estranger aquest percentatge és del 24,3%.

Taula 5. Percepció de problemes per a la convivència al barri segons grandària del municipi i característiques sociodemogràfiques. Àrea metropolitana de Barcelona, ECAMB, 2022.

	Manca d'espais per passejar, trobar-se, passar l'estona...	Manca de bancs i mobiliari	Massificació	Circulació de vehicles	Presència de persones problemàtiques o que fan por	Brutícia, mal estat	Manca d'il·luminació
Grandària municipal							
Barcelona	27,5	32,4	38,5	51,6	35,1	53,3	30,2
Ciutats grans	32,0	36,7	41,3	51,6	41,9	48,1	34,9
Ciutats intermèdies	20,0	24,5	24,8	45,5	23,4	34,7	29,9
Ciutats petites	24,7	24,4	20,6	38,5	23,1	34,3	27,7
Sexe							
Home	26,2	28,5	34,5	46,8	32,5	45,5	26,9
Dona	27,1	32,6	33,7	50,1	32,8	47,4	33,7
País naixement							
Espanya	26,8	31,3	34,2	49,1	32,2	49,6	32,5
Estranger	26,4	28,9	33,6	47,0	33,9	37,0	24,3
Grup d'edat							
16-29	25,0	27,7	35,9	43,8	39,3	38,7	28,6
30-44	26,4	30,7	36,1	49,6	37,2	45,5	29,9
45-64	28,7	33,6	37,3	51,7	32,9	53,0	35,4
65-74	25,9	30,7	27,4	48,4	25,1	49,9	28,3
75 i més	25,3	27,0	24,5	45,0	19,1	39,0	22,9
Total àrea metropolitana de Barcelona							
2022	26,7	30,7	34,1	48,6	32,7	46,5	30,5

La taula mostra el percentatge de persones que va contestar "Bastant" o "Molt" segons ítem i categoria.

3.3. Solitud i aïllament relacional

L'aïllament relacional constitueix un dels límits de la sociabilitat als barris. És per aquest motiu que l'ECAMB realitza diverses preguntes en relació a la xarxa primària de relacions així com als sentiments d'aïllament social i de solitud.

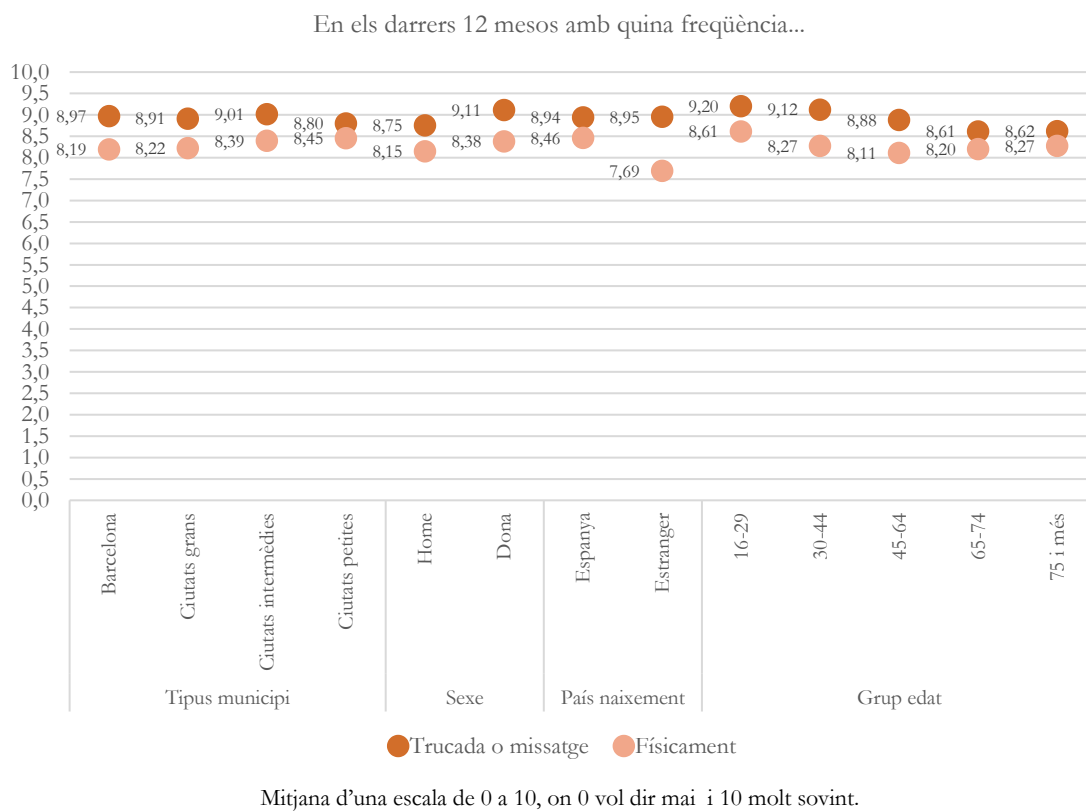
En primer lloc, es pregunta a les persones entrevistades que situïn en una escala de 0 a 10, on 0 és mai i 10 és molt sovint, la freqüència amb la que mantenen contacte (telefònic/online i personal) amb els seus familiars, amics i amigues. En general, el nivell de contacte amb la xarxa primària és elevat entre la població metropolitana, amb mitjanes que superen els 8 punts. En quant al contacte físic, les mitjanes tendeixen a ser més baixes, indicant que les persones interactuen menys físicament que per telèfon amb els seus familiars i amics. Pel que fa al contacte mitjançant trucada o missatge, la mitjana és de 8,94, mentre que el contacte físic és menor però també elevat (8,27).

En general, aquest nivell de relacions primàries és elevat independentment de la ciutat on es viu o de les característiques sociodemogràfiques, si bé es poden observar algunes diferències. En el cas del contacte telefònic, aquesta mitjana es de 9,01 en les ciutats intermèdies, mentre que en el cas del contacte físic la mitjana és superior en les ciutats petites (8,45). Pel que fa a les diferències entorn a les característiques sociodemogràfiques, les dones afirmen tenir contacte telefònic (9,11) i físic (8,38) més freqüentment que els homes. D'acord amb el lloc de naixement, la mitjana del contacte físic és significativament més baixa per les persones nascudes a l'estranger (7,69).

Gràfic 10. Mitjana de la freqüència de contacte per telèfon o físic amb amics/gues i familiars. Àrea metropolitana de Barcelona, ECAMB, 2022.

Gràfic 11. Mitjana de la freqüència de contacte per telèfon o físic amb amics/gues i familiars segons grandària del municipi i característiques sociodemogràfiques. Àrea metropolitana de Barcelona, ECAMB, 2022.

El mòdul sobre relacions primàries continua amb un seguit de preguntes sobre la freqüència amb què les persones se senten de determinada manera en relació amb l'aïllament, la solitud, la falta de companyia i el fet de no poder comptar amb els altres. Aquesta pregunta es realitza en una escala del 0 al 10, on 0 significa mai i 10 molt sovint.

Els resultats mostren que fins un 7,2 % de la població metropolitana s'ha sentit aïllada o exclosa molt sovint. La proporció és major en quant a les persones han sentit falta de companyia (12,6 %), que no poden comptar amb els altres (11 %) o soles (11,1 %).

Es poden observar diferències en els resultats en funció de la grandària del municipi. En general, aquests sentiments són més freqüents a Barcelona i, especialment, a la resta de ciutats grans. Per exemple, a les ciutats grans el percentatge de persones que se senten soles és del 13 % i a Barcelona de l'11,9 %, mentre que a les ciutats intermèdies i petites és menor (del 8 % i 9 % respectivament).

Pel que fa a les característiques sociodemogràfiques en general, un major percentatge de dones que d'homes assegura haver sentit solitud o aïllament molt sovint, destacant el cas d'haver-se sentit soles (13,6 % vers a 8,3 %). També s'observa que a major edat hi ha un major percentatge de persones que han experimentat aquests sentiments. Per exemple, en el cas de la falta de companyia, mentre que un 10,7 % dels joves asseguren haver sentit de forma molt sovint falta de companyia aquest percentatge és del 22,2 % per a les persones de 75 anys o més. Tot i això, les diferències més accentuades s'observen entre persones nascudes a Espanya i aquelles nascudes a l'estranger. Les segones, relaten sentiments de solitud i aïllament amb major freqüència. A tall d'exemple, un 11,6% de les persones nascudes a l'estranger s'ha sentit aïllada o exclosa molt sovint, mentre que en el cas de les persones nascudes a Espanya aquest percentatge és del 5,7%.

Taula 6. Freqüència de sentiments d'aïllament i solitud (aïllament, exclusió, falta de companyia, no poder comptar amb els demès, solitud) segons grandària del municipi i variables sociodemogràfiques. Àrea metropolitana de Barcelona, ECAMB, 2022.

	Aïllat/da o exclòs/a	Falta companyia	No pot comptar amb els demès	Sol/a
Tipus ciutat				
Barcelona	6,7	12,2	9,6	11,9
Ciutats grans	9,5	16,0	14,0	13,0
Ciutats intermèdies	5,5	10,9	11,0	8,0
Ciutats petites	7,9	11,4	12,0	9,0
Sexe				
Home	6,9	11,1	9,5	8,3
Dona	7,5	13,9	12,4	13,6
País naixement				
Espanya	5,7	10,4	9,3	9,1
Estranger	11,6	19,1	16,3	16,9
Grup d'edat				
16-29	5,4	10,7	8,6	10,2
30-44	6,9	12,2	11,2	9,8
45-64	7,1	10,2	10,7	9,6
65-74	8,2	13,3	11,9	10,9
75 i més	10,1	22,2	14,3	19,1
Total àrea metropolitana de Barcelona				
2022	7,2	12,6	11,0	11,1

La taula mostra el percentatge de persones dins cada categoria que contesten entre 8 i 10 (molt sovint).

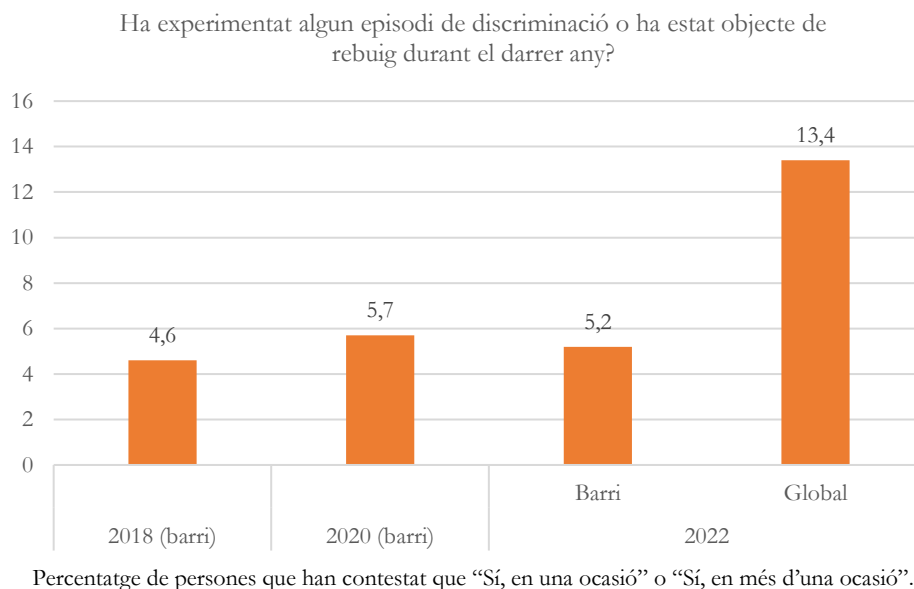
3.4. Discriminació

L'ECAMB també aporta informació sobre les relacions de discriminació a la metròpoli barcelonina. Ho fa mitjançant indicadors que mesuren la prevalença de la victimització entre la població, així com la descripció d'aquests episodis.

En primer lloc es presenten els resultats del record espontani de victimització, que és la proporció de persones entrevistades que respon afirmativament quan se'ls pregunta si durant l'any anterior han patit algun episodi de discriminació. Fins l'edició 2020 aquesta pregunta es referia a les discriminacions sofertes a l'entorn del barri. El 2022 s'amplia a qualsevol context territorial, però mantenint també l'indicador a nivell de barri.

L'evolució dels resultats en les diferents edicions es mostren al Gràfic 12. Si només es tenen en compte els episodis al barri, el 2022 un 5,2 % de la població recorda haver patit discriminació en una o més ocasions durant el darrer any. En l'edició de 2020 aquest percentatge era del 5,7 % i a la de 2018 el 4,6 %. L'any 2022, si es tenen en compte els episodis a qualsevol context territorial, aquest percentatge augmenta fins al 13,4 %.

Gràfic 12. Evolució del record espontani de discriminació. ECAMB, 2018-2022, àrea metropolitana de Barcelona. del record espontani de discriminació

Des de l'edició 2020, l'ECAMB compta amb l'índex de discriminació. A diferència del record espontani (que depèn de la memòria i de la interpretació en el context d'una entrevista), aquest índex es construeix a partir de demanar explícitament si s'han patit una sèrie de situacions de discriminació personals concretes:

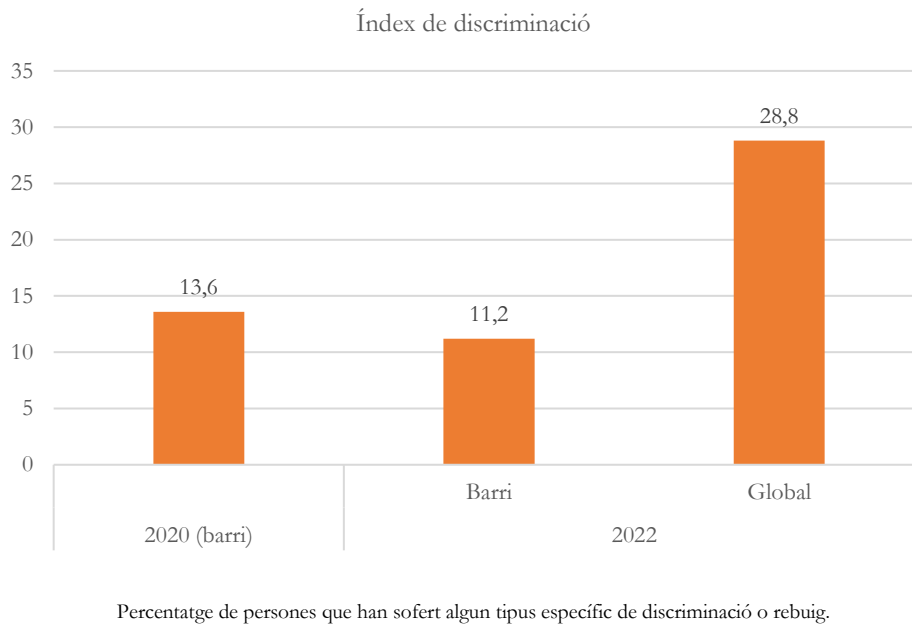
- Pel seu color de pell, origen ètnic o nacional
- Per la seva orientació sexual o identitat de gènere
- Pel fet de ser dona
- Per la seva edat
- Per les seves idees polítiques
- Per les seves creences religioses
- Pel fet de tenir una malaltia crònica o discapacitat
- Per la llengua que parla³

L'índex de discriminació mesura així la proporció de persones majors de 16 anys que han estat sotmeses a un tracte de menyspreu o a algun altre tipus de relació discriminatòria en algun d'aquests motius. Es tracta d'un indicador global que calcula el percentatge de persones sotmeses a actes discriminatoris respecte el total de la població, siguin quines siguin les raons que han servit de motiu a aquestes accions o el nombre de vegades que han patit aquestes situacions. El 2020 només es recollien discriminacions al barri de residència, però l'edició 2022 amplia aquesta mesura al context general.

El Gràfic 13 mostra els resultats d'aquest índex. Si ens atenem al context del barri, la discriminació disminueix entre 2020 i 2022: un 13,6 % de la població metropolitana va viure algun episodi discriminatori al llarg de 2020, proporció que se situa en l'11,2 % l'any 2022. Si es té en compte la discriminació independentment d'on hagi tingut lloc, l'índex és més elevat: 28,8 %. És a dir, aproximadament 1 de cada 3 persones de la població metropolitana han patit algun tipus d'episodi de discriminació durant el 2022.

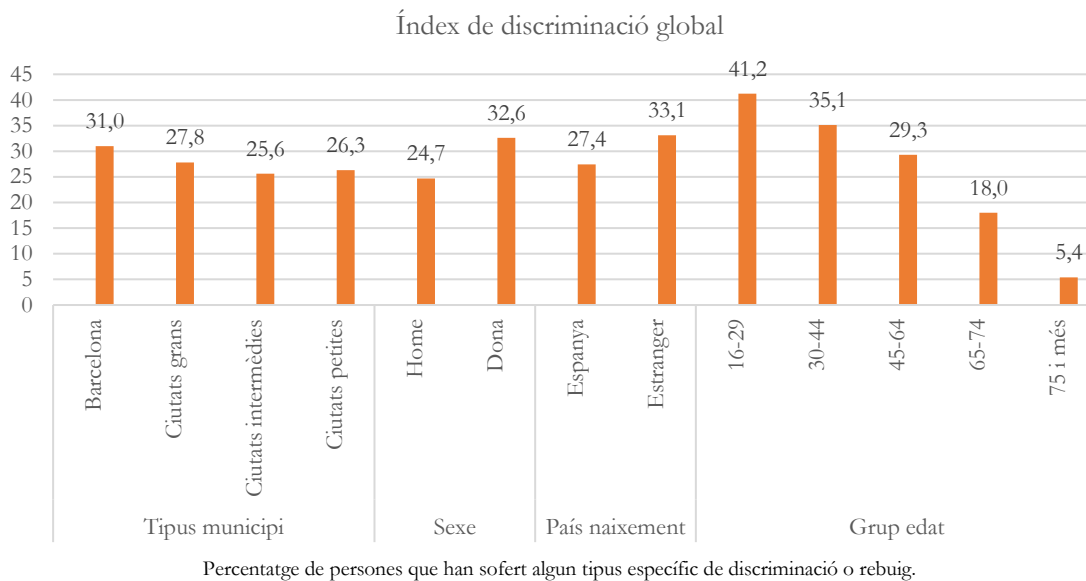
³ Aquests eixos de discriminació han estat acordats conjuntament amb l'Oficina per la No Discriminació del Ajuntament de Barcelona.

Gràfic 13. Evolució de l'índex de discriminació. ECAMB, 2020-2022, àrea metropolitana de Barcelona.

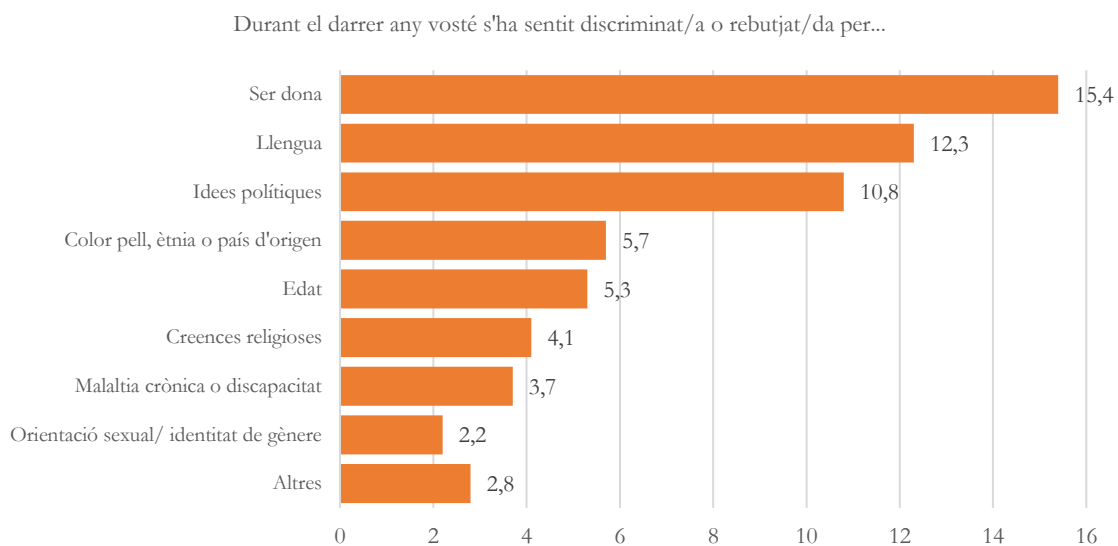
L'índex de discriminació global per al 2022 presenta diferències en funció de la grandària del municipi o es viu, així com de les característiques sociodemogràfiques. Les relacions discriminatòries són més freqüents a les ciutats grans i Barcelona i menors a les ciutats petites i intermèdies. En quant a les variables sociodemogràfiques, s'observa que la discriminació afecta més a les dones i a les persones nascudes a l'estranger. També s'observa una clara relació amb l'edat de la població: els majors índexs de discriminació global corresponen a les persones més joves (fins al 41,2 %), proporció que va disminuint a mesura que incrementa l'edat de la població.

Gràfic 14. Índex de discriminació global segons grandària de municipi i característiques sociodemogràfiques

Si ens fixem en els motius pels quals la població ha sigut discriminada o ha patit rebuig en referència al context global, com es mostra al Gràfic 15, el principal motiu és el fet de ser dona (15,4 %). En segon lloc, un 12,3 % afirma haver-se sentit discriminat/da per la seva llengua principal i un 10,8 % per les seves idees polítiques. Segueixen el color de la pell, ètnia o país d'origen amb 5,7 % i l'edat amb 5,3 %.

Gràfic 15. Eixos de discriminació. Àrea metropolitana de Barcelona, 2022.

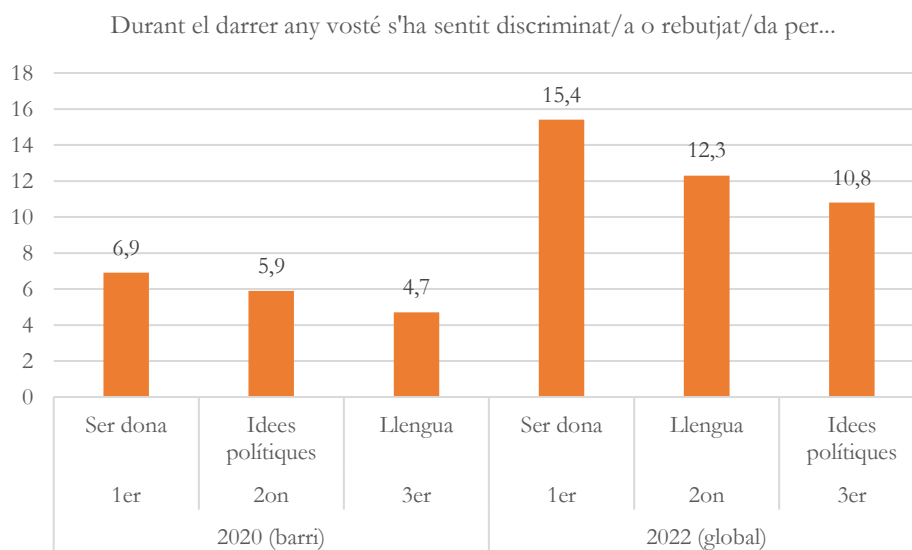

Els resultats representen el percentatge de persones que han contestat que s'han sentit discriminats per cada motiu. S'ha de tenir en compte que només les persones que s'identifiquen com a dones poden contestar haver-se sentit discriminades per ser dona.

Discriminacions al barri o fora del barri.

Tal i com es mostra al Gràfic 16, tot i que els percentatges varien en les diferents edicions, els tres principals motius de discriminació es mouen cada any entre el fet de ser dona, les idees polítiques i la llengua.

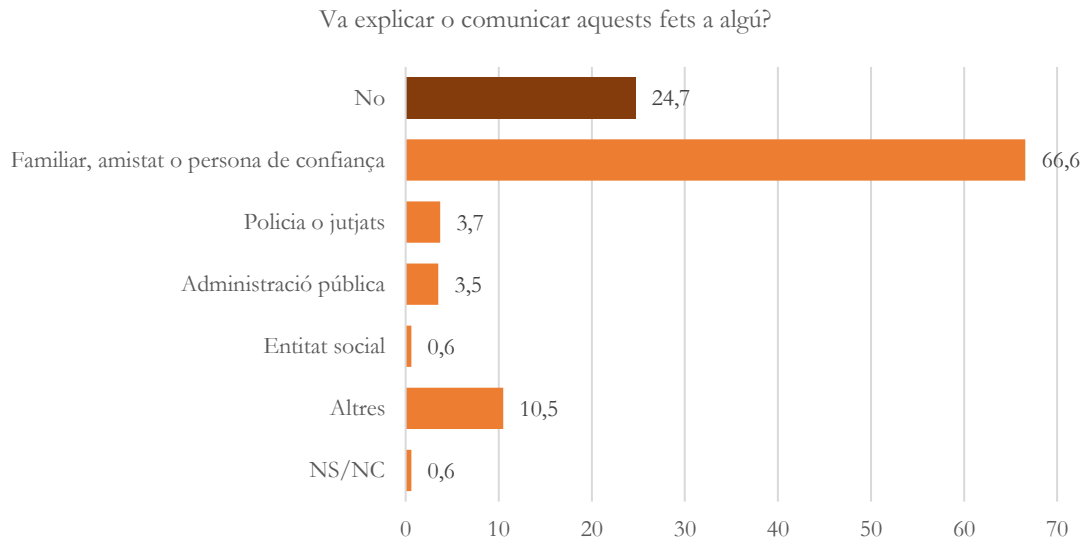
Gràfic 16. Evolució dels eixos de discriminació. ECAMB, 2020-2022, àrea metropolitana de Barcelona.

A l'hora de comparar s'ha de tenir en compte que les categories de resposta han canviat lleugerament en cada edició i que a l'edició de 2020 es refereixen concretament a episodis que van tenir lloc al barri.

A les persones que han experimentat una acció discriminadora (sigui al barri o en context local) també se'ls hi demana si van informar d'aquests (a alguna institució o entitat, persona propera, servei de l'administració pública, policia o als jutjats, etc.). Els resultats de l'ECAMB permeten constatar que existeix una situació d'infradenúncia de la discriminació. L'any 2022, una de cada quatre persones (24,7%) no van explicar aquesta situació de discriminació a ningú. Entre les persones que sí que van comunicar l'episodi discriminatori, la majoria ho va fer a familiars o coneguts, mentre que el percentatge de situacions denunciades a la policia o comunicades a serveis i entitats especialitzades és molt menor, com es mostra al Gràfic 17.

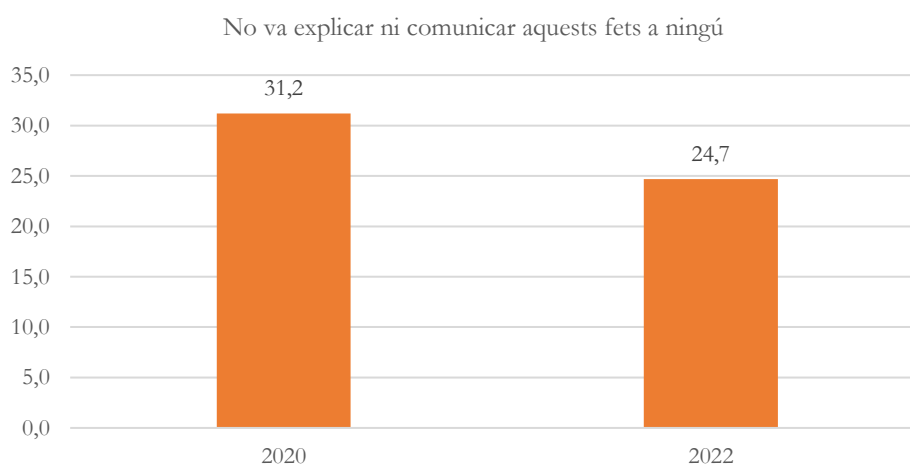
Gràfic 17. Comunicació del episodi discriminatori (el més greu o important en cas d'haver patit més d'un).
Àrea metropolitana de Barcelona, 2022.

Percentatges sobre el total de persones que van patir un episodi (o el més greu o important en cas d'haver patit més d'un) de discriminació. La pregunta és multiresposta per això els percentatges no sumen 100.

Tanmateix, el percentatge de persones que no comuniquen la situació ha minvat respecte a l'edició de 2020 que era de 31,2 %, com es pot comprovar al Gràfic 18.

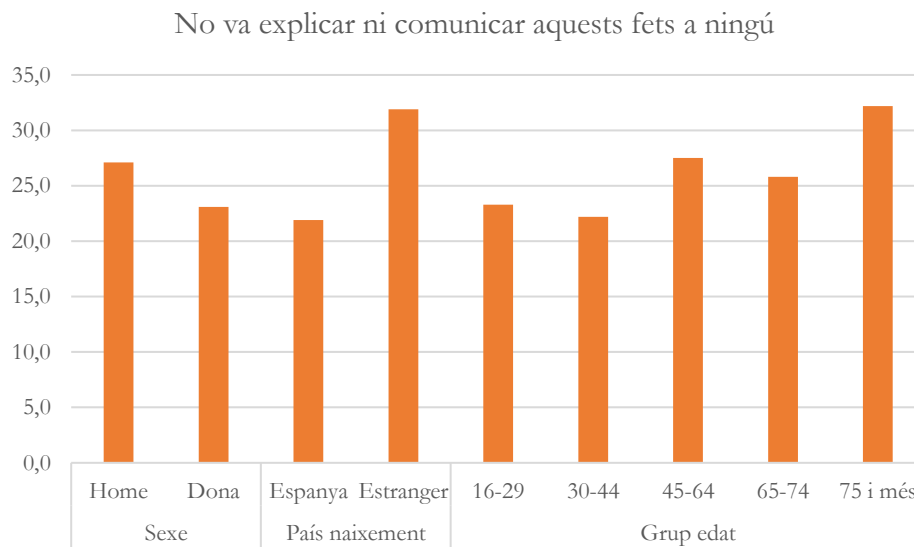
Gràfic 18. Evolució del percentatge de persones que no van explicar o comunicar els fets. ECAMB, 2020-2022, àrea metropolitana de Barcelona.

El percentatge es calcula sobre les persones que van patir al menys un episodi de discriminació (el més greu o important si en va patir més d'un).

Al Gràfic 19 es mostra el percentatge de persones que no van explicar la situació en funció de les variables sociodemogràfiques. Destaquen les persones nascudes a l'estranger i les persones de 75 anys o més com aquelles que menys han explicat els fets, superant en ambdós casos el 30 %.

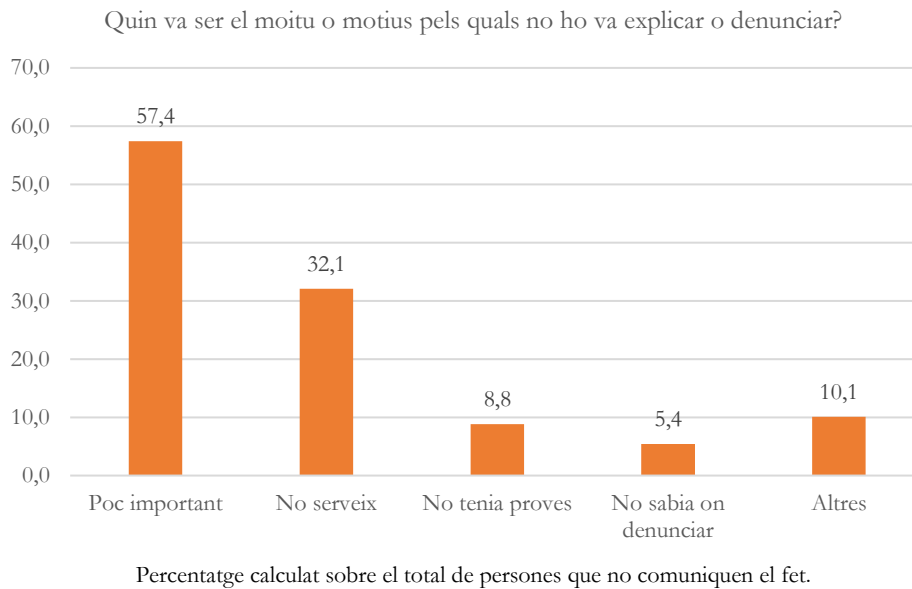
Gràfic 19. Percentatge de persones que no van explicar l'episodi de discriminació segons variables sociodemogràfiques. Àrea metropolitana de Barcelona, ECAMB, 2022.

El percentatge es calcula sobre les persones que van patir al menys un episodi de discriminació (el més greu o important si en va patir més d'un).

Posteriorment a les persones que no van explicar el fet se'ls hi pregunta perquè no van fer-ho. Al Gràfic 20 apareixen els resultats per a l'edició de 2022. El principal motiu de no comunicació és restar-li importància al episodi o normalitzar-lo (57,4 %). El segon motiu per no comunicar l'episodi és creure que explicar-ho no serveix per res (32,1 %). Segueixen, en ordre, com a motius per no comunicar l'episodi el fet de no tenir proves (8,8 %), el fet de no saber on denunciar-ho (5,4 %) i altres motius (10,1 %).

Gràfic 20. Motiu per no explicar o comunicar l'episodi de discriminació (el més greu o important en cas d'haver patit més d'un). Àrea metropolitana de Barcelona, ECAMB, 2022.

Quan es creuen els motius de no comunicació de l'episodi amb la variable sobre la grandària del municipi de residència destaca que fins un 71,1 % de les persones que viuen a ciutats intermèdies no van comunicar el fet per creure que era poc important. Al contrari, i en comparació amb la resta, només un 15,9 % de les persones que viuen a ciutats intermèdies no van explicar el fet pensant que no servia per res. A les ciutats grans un major percentatge, no va explicar o comunicar l'episodi de discriminació per falta de proves (13,6 %) respecte a les altres ciutats. El fet de no comunicar-ho per no saber on fer-ho sembla més freqüent a ciutats com Barcelona (7,4 %) o ciutats de grandària intermèdia (9,9 %). En relació a les variables sociodemogràfiques, les majors diferències és donen per raó del país de naixement. Aproximadament el doble de persones nascudes a l'estranger no van comunicar l'episodi de discriminació que van patir per falta de proves i dotze vegades més persones nascudes a l'estranger, en comparació amb les nascudes a Espanya no van denunciar per no saber on fer-ho.

Taula 7. Motiu per no explicar/comunicar l'episodi de discriminació (el més greu o important en cas d'haver patit més d'un) segons grandària del municipi i variables sociodemogràfiques. Àrea metropolitana de Barcelona, ECAMB 2022.

	Poc important	No serveix	No tenia proves	No sabia on denunciar	Altres
Grandària municipal					
Barcelona	54,5	35,9	8,7	7,4	11,6
Ciutats grans	62,4	31,8	13,6	1,7	7,2
Ciutats intermèdies	71,1	15,9	6,3	9,9	6,1
Ciutats petites	49,3	33,6	5,1	0,0	12,0
Sexe					
Home	57,9	30,5	8,6	7,3	8,9
Dona	56,9	33,4	8,9	3,8	11,0
País naixement					
Espanya	62,9	30,6	6,5	1,2	9,0
Estranger	47,9	34,6	12,8	12,5	11,9
Grup d'edat					
16-29	66,5	26,3	8,8	8,4	5,0
30-44	60,7	30,6	12,8	7,3	7,7
45-64	50,2	37,7	5,6	3,4	11,4
65-74	39,8	29,9	12,9	0,0	27,6
75 i més	86,2	28,4	0,0	0,0	13,8
Total àrea metropolitana de Barcelona					
2022	57,4	32,1	8,8	5,4	10,1

Percentatge calculat sobre el total de persones que no comuniquen el fet.

4. Fitxa tècnica

Àmbit territorial i univers mostral

L'àmbit territorial d'aplicació de l'enquesta és l'àrea metropolitana de Barcelona i l'univers està compost per la població resident major de 16 anys dels 36 municipis que formen aquesta àrea metropolitana.

Mostra

En quant a la mostra, en aquesta edició s'han realitzat 3.180 entrevistes, de les quals 1.325 s'han fet a la ciutat de Barcelona, 751 als municipis de 100.000 a 500.000 habitants, 549 als de 50.000 a 100.000 habitants i 555 als de menys de 50.000 habitants.

Disseny mostral

El tipus de mostreig és el aleatori estratificat. Es realitza una estratificació en funció del territori i afixació proporcional segons el sexe i els grups d'edat (16-29; 30-44; 45-64, 65-74 i 75 anys) dins dels territoris, establint quotes mínimes per a les persones nascudes a l'estranger per tal de mantenir la proporció d'estrangers en la mostra.

Ponderació

La ponderació es fa en funció de la població objectiu real segons el Padró municipal, tenint en compte l'estrat territorial, els grups d'edat i el sexe, i per altra banda considerant la població nascuda a l'estranger per estrat territorial.

Error mostral

Per a un nivell de confiança del 95% el marge d'error per al conjunt de l'àrea metropolitana és de $\pm 1,74\%$. Aquest marge és del $\pm 2,69\%$ a Barcelona, i queda per sota del 4,5% a la resta d'estrats territorials.

Treball de camp

La recollida de la informació s'ha realitzat principalment mitjançant entrevistes telefòniques assistides per ordinador (CATI). De forma complementària i per tal d'assolir la representació dels segments de població de més difícil accés (en particular la població jove i aquella nascuda a l'estranger), s'han dut a terme entrevistes personals a peu de carrer (CAPI).

El treball de camp es va realitzar del 3 d'octubre al 14 de novembre de 2022 i va ser dut a terme per GESOP.